

Kalmár László és Fidrich Ilona a KKCS-ben - emlékezet-morzsaák

Sántáné-Tóth Edit

santane.edit@gmail.com

Forrás: Sántáné-Tóth E., A számítástechnika felsősokú oktatásának kezdetei Magyarországon,
Typotex, Budapest, 2012.

iTF – KKCs 2014. okt. 15.

Kalmár László (1905-1976)

„szegedi iskolája”

Az első hazai számítástechnikai szak indítása

KALMÁR LÁSZLÓ nevéhez fűződik:

1957/58-ban ő indította el a Szegedi Tudományegyetemen

a „szegedi iskolát”,

„matematika tanár – alkalmazott matematikus”, vagyis a

(számológépes) alkalmazott matematikus szakot

(csak 10 év múlva, 1972-ben indult el a tud. egyetemeken a programtervező matematikus szak)

Kalmár László – az élő katalizátor

(Erdős Pál: „K.L. Neumann János-kaliberű matematikus volt”)

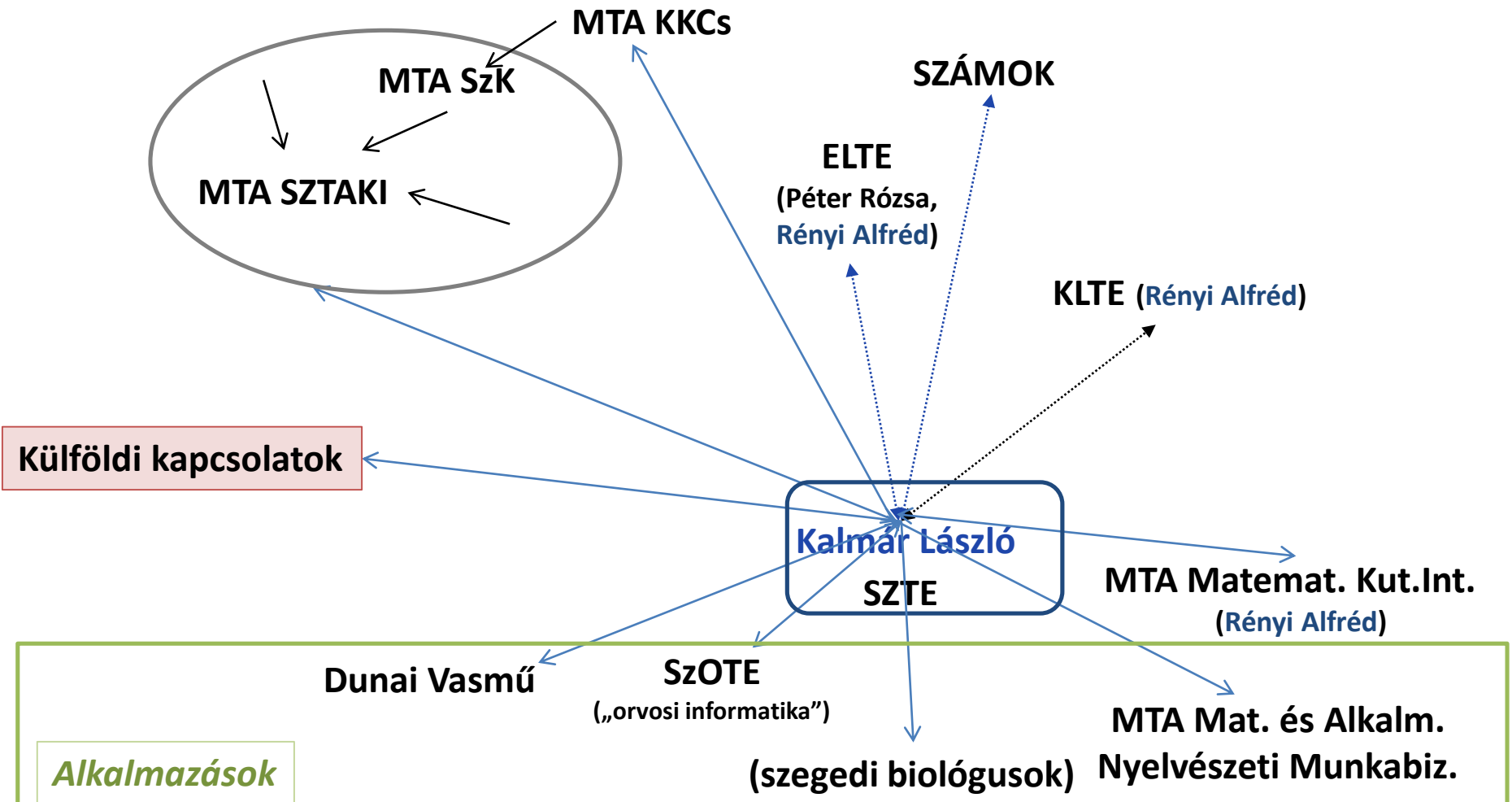
A matematika logika különböző alkalmazásait kereste

- nyelvészetben
- biológiában
- orvostudományban
- iparban (vaskohászati alkalmazások a Dunai Vasműben)
- stb.

Közéleti aktivitásával élő katalizátorként működött

- a mat.logika és kibernetika hazai elfogadtatásában
- a hazai felsőoktatási és tudományos intézetek kapcsolatának ápolásában
- a külföldi intézményekkel való kapcsolattartásban

Kalmár László intézményi kapcsolatai

Programozás-oktatás a (h)őskorban

Oktatás kezdetben: táblaprogramozás/kréta-programozás, száraz futtatással

Kalmár László személetes programozás-oktatásáról példák

- ALGOL nyelv oktatásához „**zászlós ábrák**”
- **Fiktív programozás** (egy- két- háromcímes gépeken)
- „**Kis inas**” a ciklusszervező utasítások megértésére (inas, mester, kanta, dézsa – kosárban x kavics)

KKCs – sokak első sztechn. élménye

- Kalmár László (SZTE)
- A „szegedi iskola” hallgatói: **Fidrich Ilona**, Lugosi Gábor, Salánkiné Gulácsi Sarolta, Sánta Lóránt, Tóth Edit, . . .
- Varga László (KFKI→ELTE)
- Tar László (KLTE)
- Jékel Pál (KLTE)
- Bereczki Ilona (SZTE)
- **Fidrich Ilona (SZTE) – az URAL gép érzékelésekor már a SzK munkatársa**
- Békéssy András (ELTE)
- Salánki József (miskolci NME)
- Balatoni János, Buzgó József, Tóth Imre és sokan mások

a KKCs a sztechnika-oktatás bölcsője is volt egyben + első hazai sz.technikai tankönyvek és tudományos munkák

Fidrich Ilona (1932-1983)

a programozáselmélet első hazai aspiránsa

1954: SZTE mat-fiz szakos tanár, majd szak-váltás:

1957: mat. tanár és (első!) alkalmazott matematikus (Leindler Lászlóval és Jónás Józseffel)

1959: szakdolgozat védés - „**Beindító Programok az M3 Elektronikus számológépen**”

1960: **szovjet aspirantúra**: „Elektronikus sz.gépek programozásának elmélete”

1962: kandidátusi minimumvizsgák (Num. módsz., Lin. alg., Gépi mat.)

1962: témamódosítás (Ljusztjernyik akad.): „**Termelési kibernetika**” –
egy hazai üzem termelési folyamatainak szimulációja →
másfél év a *Dunai Vasműben, Gémes Ferencnél* (Op.kut. Csoport)
„**Kohó, koksoló, ércdarabosító, ércelőkészítő, vagonbuktató
folyamatainak szimulációja**” - (strigulázásokkal kezdve)

1964: **sikeres védés** (SZTRELA-4 számítógépes programmal)

„**fidrichica**” **fogalma**: nagy munkabírás, éles logika, igényesség, szigorú elhivatottság, őszinteség, kultúra-éhség, önzetlenség, egyenesség, szorgalom és bizonyítási kényszer

Főhajtás a már eltávozott számítástechnikusok emlékére

[NJSZT Informatika-történeti Fórum \(iTF\) anyagaiból:](#)

http://web.itf.njszt.hu/?page_id=4960

Ábel Lászlóné (Tánya)	1936-1992	
Ábrahám István	?-?	
Aczél István	1912-1963	
Bereczki Ilona	1927-2004	...
Edelényi László	?-?	...
Fidrich Ilona	1932-1983	...
Jékel Pál	- 2014	...
Kalmár László	1905-1976	...
Kovács Győző	1933-2012	...
Lugosi Gábor	1934-2004	...
Salánkiné Gulácsi Sára	1928-1990	...